

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/44/2015
Identifikačné číslo spisu:	2005200337
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Pepelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2005200337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: J. P., vykonávateľka živnostenského oprávnenia I.. D. P. - RELING, s miestom podnikania Osadná 11, Trnava, IČO: 33 213 836, práv. zast. advokátkou JUDr. Ruženou Bubenčikovou, so sídlom Kollárova 8, Trnava, proti žalovanému: P. L. - LINGER (pôvodne P. L. RELINGS), s miestom podnikania Poštová 6905/10A, Trnava, IČO: 41 430 573, práv. zast. advokátskou kanceláriou STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s. r. o., so sídlom Vlčkova 18, Bratislava, IČO: 36 795 038, konajúca prostredníctvom konateľa, advokáta L.. U. F., o zaplatenie primeraného zadosťučinenia v sume 16.596,96 eur, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 32CbPv/3/2005, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/106/2014-282 z 29. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/106/2014-282 z 29. apríla 2015 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 32CbPv/3/2005-228 z 28. novembra 2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I ako súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 32CbPv/3/2005-228 zo dňa 28. 11. 2013 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňu 16.596,96 eur, ako aj náhradu trov konania vo výške 1.958,44 eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 4.685,57 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol tak po tom, ako Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3Cob/146/2012-216 zo dňa 16. 01. 2013 zrušil predchádzajúci prvostupňový rozsudok č. k. 32CbPv/3/2005-100 zo dňa 27. 03. 2007 v jeho zamietajúcej časti, t. j. v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia primeraného zadosťučinenia 500.000,-- Sk (16.596,96 eur) v zmysle § 53 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“) ako náhrady za nemajetkovú ujmu spôsobenú nekalosúťažným konaním žalovaného a vec v tejto časti vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, ktorému zároveň uložil vykonať vo veci dokazovanie navrhnuté účastníkmi konania a jeho výsledky posúdiť v súlade s nárokom žalobkyne. Uviedol, že súd prvého stupňa musí vychádzať z toho, že zadosťučinenie poskytnuté poškodenému súťažiteľovi musí byť primerané, v primeranom rozsahu.

Pokiaľ ide o rozsah, treba vziať do úvahy, že na rozdiel od nároku na náhradu škody, kde priznaná náhrada odškodňuje v zásade všetku spôsobenú škodu, primerané zadost'učinenie v peniazoch môže spôsobenú ujmu nahrádzať iba primerane a musí vychádzať z rozsahu a intenzity nekalosúťažného konania v pomere k vykázanému zisku žalovaného v roku, v ktorom došlo k realizácii nekalosúťažného konania.

Postupujúc v intenciách vyššie označeného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (ako aj predchádzajúcich rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho, sp. zn. 3Obdo/26/2008 zo dňa 09. 07. 2009 a 4Obdo/6/2011 zo dňa 29. 02. 2012), súd prvého stupňa vytýčil vo veci pojednávanie na deň 28. 11. 2013, na ktorom vykonal dokazovanie výlučne v časti týkajúcej sa primeraného zadost'učinenia, a to prednesmi žalobkyne, právnej zástupkyne žalovaného, opätovne sa oboznámil s výpisom zo živnostenského oprávnenia žalobkyne ako aj žalovaného, inzerátmi žalovaného v inzertných novinách Trnavsko, faktúrou číslo 0011041995 zo dňa 28. 09. 2005, vystavenou na sumu 5.812,-- Sk adresovanou žalovanému (doručenou na adresu žalobkyne), vyjadrením žalobkyne zo dňa 19. 02. 2007, peňažným denníkom od 02. 09. 2003 do 31. 12. 2003, peňažným denníkom od 02. 09. 2004 do 31. 12. 2004, opisom knihy vyšlých faktúr od 02. 09. 2003 do 29. 12. 2003, opisom knihy vyšlých faktúr od 07. 09. 2004 do 30. 12. 2004, ako aj celým obsahom spisu a opätovne vec prejednal v rozsahu nároku uplatneného žalobkyňou podľa § 53 ObchZ na primerané zadost'učinenie v sume 500.000,-- Sk (16.596,96 eur) ako osoby dotknutej nekalosúťažným konaním žalovaného. Podľa žalobného návrhu sa žalovaný tohto konania dopustil tým, že si za svoje obchodné meno zvolil obchodné meno zameniteľné (v podstate úplne identické) s obchodným menom žalobkyne a svojím nekalosúťažným konaním vyvolal nebezpečenstvo zámieny. Obchodné meno žalobkyne v čase podania žalobného návrhu bolo: I. D. P. - RELING. Žalobkyňa je majiteľkou živnostenského oprávnenia Obvodného úradu Trnava od 31. 07. 1992, číslo rozhodnutia: 207 - 5584, na základe ktorého podniká pod obchodným názvom I. D. - RELING, IČO: 33 213 836, miesto podnikania Osadná 11, Trnava. Vykonávateľkou živnosti je J. P. - manželka, z dôvodu, že I. D. P. dňa XX. XX. XXXX zomrel.

Žalobkyňa sa svojím návrhom zo dňa 04. 04. 2005 pôvodne domáhala ochrany pred nekalosúťažným konaním podľa § 47 písm. a/ ObchZ, a to vydania rozhodnutia, ktorým súd žalovanému uloží povinnosť zmeniť dodatok k svojmu obchodnému menu tak, aby jeho obchodný názov neobsahoval v žiadnej kombinácii slovo RELING, taktiež sa domáhala, aby bol žalovaný súdom zaviazaný povinnosťou zdržať sa pri predaji svojho tovaru šírenia údajov o presťahovaní firmy RELING, súčasne žiadala, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu 500.000,-- Sk titulom primeraného zadost'učinenia, ako aj náhrady súdneho poplatku v sume 29.000,-- Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 32CbPv/3/2005-100 zo dňa 27. 03. 2007 žalovanému uložil povinnosť upraviť používanie obchodného mena P. L. RELINGS tak, aby v žiadnej podobe neobsahovalo slovné spojenie „RELING“, ako aj povinnosť podať na príslušný Obvodný úrad v Trnave, odbor živnostenského podnikania, návrh na zápis zmeny obchodného mena do živnostenského registra, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vo vzťahu k nároku žalobkyne ohľadne primeraného zadost'učinenia súd prvého stupňa v novom konaní poukázal na § 8, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 44 ods. 1, ods. 2 písm. c/, § 47 písm. a/ a § 53 ObchZ konštatoval, že pri posudzovaní nebezpečenstva zámieny nie je výlučne rozhodujúce len úplné slovné znenie oboch obchodných mien, ale je nutné prihliadať k dojmu, ktorý vzniká u priemerného zákazníka, ktorému v pamäti utkvie celkový dojem obchodného názvu. Aj keď sa úplné znenie obchodných mien líši, je v prirodzenosti zákazníkov, že z dlhšieho obchodného mena im v pamäti utkvie ako príznačná iba určitá výrazná a rozlišujúca časť. Súd za takúto časť považoval slovo RELING. Uviedol, že pri skúmaní zameniteľnosti treba brať do úvahy zhodné prvky a nie prvky, ktorými sa označenia odlišujú, pretože priemernému zákazníkovi utkvie v pamäti celkový dojem, ktorý je podmienený dominantnými, silnými znakmi a nie detailnými rozdielmi, ktoré nemajú rozlišovaciu schopnosť. Podľa názoru súdu, základným kritériom pre výklad rozsahu a obsahu zameniteľnosti dvoch a viacerých mien by mala byť ich odlišnosť, ktorá sa dá postrehnúť zrakom a sluchom. Priklonil sa na stranu žalobkyne, že písmeno „S“

na konci slova RELING je potrebné považovať za grafické znázornenie a nedá sa postrehnúť sluchom. Pokiaľ ide o stránku zrakovú, súd sa opäť priklonil na stranu žalobkyne, že v tomto prípade ide skutočne o akési grafické znázornenie. Pri výslovnosti slova RELINGS sa písmeno „S“ pri výslovnosti „stráca“ a vlastne je nepočuteľné.

Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že žalovaný navyše podľa predložených dôkazov použil v inzercii grafický spôsob znázornenia žalobkyne a pri inzercii použil vyobrazené ložiská, tak ako to na svojich vizitkách používa žalobkyňa. V inzercii taktiež vymenoval sortiment tovaru, ktorý je identický so sortimentom tovaru žalobkyne. Grafické znázornenie „S“ za slovom RELING nie je silným znakom s rozlišovacou schopnosťou. Súd uviedol, že na naplnenie skutkovej podstaty § 47 ObchZ nemusí byť splnená podmienka získania prospechu a ani podmienka úmyslu vyvolať nebezpečenstvo zámene, alebo aspoň vedomie o tom, že konanie môže viesť k zámene. Žalovaný - súťažiteľ použil ako dodatok pre svoje obchodné meno kmeň obchodného mena druhého súťažiteľa a vyvolal tak možnosť, že obaja účastníci konania budú zamieňaní a bude vyvolaný dojem určitého prepojenia účastníkov, aj keď tu takéto prepojenie nie je a ide o vzťah výlučne konkurenčný. Žalobkyni vzhľadom k dátumu vzniku účastníka prináleží časová priorita, a preto aj právo na ochranu. K nároku žalobkyne súd prvého stupňa ďalej uviedol, že nárok na primerané zadosťučinenie je obsahom § 53 ObchZ ako nárok, ktorý môže byť poskytnutý aj v peniazoch, pričom ide o satisfakčný nárok, ktorého cieľom je kompenzácia nemajetkovej ujmy z dôvodu nekalosúťažného konania. Uviedol, že nebolo povinnosťou žalobkyne dokazovať rozsah primeraného zadosťučinenia, ale preukázať, z akých dôvodov a v akej výške si ho uplatňuje, pričom nemusí byť preukázané (ako pri náhrade škody), aký je presný peňažný ekvivalent spôsobenej nemateriálnej ujmy, no taktiež nestačí iba všeobecné tvrdenie, že vznikla ujma. Súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplatenia 500.000,-Sk a súd prvého stupňa v predchádzajúcom konaní dospel k názoru, že žalobkyňa sa aj vzhľadom na zmenu petitu návrhu na pojednávaní konanom dňa 21. 11. 2006, dožadovala zaplatenia sumy 500.000,- Sk od žalovaného ako náhrady ušlých tržieb. Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení uznesenia č. k. 3Obdo/26/2008-165 zo dňa 09. 07. 2009 konštatoval, že krajský súd v danej veci správne určil, že žalobkyňa požaduje primerané zadosťučinenie vo výške 500.000,- Sk v zmysle § 53 ObchZ ako náhradu za nemajetkovú ujmu spôsobenú nekalosúťažným konaním žalovaného. Žalobkyňa nepreukazovala výšku škody, ktorá jej vznikla, ale predloženými dôkazmi dokumentovala dopad nekalosúťažného konania žalovaného na jej podnikanie. Súd prvého stupňa výšku primeraného zadosťučinenia v peniazoch odvodil od rozsahu a intenzity nekalosúťažného konania v pomere k zníženému obratu žalobkyne od septembra 2004 (kedy žalovaný začal prevádzkovať svoju prevádzku v Trnave) o 6.338.587,- Sk. Súd prvého stupňa ďalej poukázal na to, že žalovaný zneužil úmrtie Ing. D. P. a po desiatich rokoch, keď už bol znalý problematiky, v ktorej I.. D. P. podnikal, založil si svoju vlastnú spoločnosť P. - RELINGS a pracovný pomer u žalobkyne ukončil. Žalovaný svojím konaním výrazne oslabil konkurencieschopnosť a dôveryhodnosť žalobkyne v podnikateľskej sfére. Povest' poctivého podnikateľa si I. budoval dlhé roky, pričom žalovaný tým, že si zvolil obchodné meno také aké si zvolil, zneužil ťaživú osobnú situáciu žalobkyne, pravidelne uverejňoval v inzertných novinách Trnavsko klamlivú a zavádzajúcu reklamu a parazitoval na dobrej povesti žalobkyne. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa žalovanú istinu uznal ako dôvodné a primerané zadosťučinenie. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a žalobkyni priznal ich plnú náhradu.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku a na zdôraznenie jeho správnosti, zohľadniac dôvody odvolania, uviedol, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil s ohľadom na vykonané dokazovanie, z ktorého bolo preukázané jednak nekalosúťažné konanie žalovaného, spočívajúce v tom, že žalovaný si zvolil dovetok svojho obchodného mena foneticky zhodný s dovetkom obchodného mena žalobkyne, ako aj v preukázaní uverejnenia reklamy žalovaného v inzerčnom časopise Trnavsko, ktoré malo priamy vplyv na žalobkyňu a to v tom, že ju kontaktovali zákazníci, ktorí si neboli istí, či sa jedná o reklamu žalobkyne alebo konkurenčného subjektu, pričom sa nedá vylúčiť, že uvedené malo aj priamy vplyv na pokles

tržieb žalobkyne. Odvolací súd zastal názor, že v danom prípade nie je pre priznanie nároku rozhodujúce preukázanie výšky poklesu tržieb, nakoľko pokles tržieb nie je rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Uviedol, že žalovaný v odvolaní nepoukázal na žiadne konkrétne dôkazy, ktoré by súd prvého stupňa nevykonal, a preto na túto námietku neprihliadal. K samotnej otázke náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch odvolací súd uviedol, že peňažná forma náhrady nemajetkovej ujmy nemá povahu paušalizovanej náhrady škody, ale mohla by byť určitou náhradou za nepreukázateľné iné straty než je finančná škoda, ktorú žalobkyňa ako podnikateľka utrpela v dôsledku nekalosúťažného konania žalovaného. Výška peňažnej čiastky, ktorú súd môže priznať ako primerané zadosťučinenie, nie je v zákone stanovená určitou sadzbou, no kritériom jej priznania je primeranosť, ktorú súd stanoví na základe vlastnej úvahy, pričom návrhom žalobcu je viazaný do tej miery, že požadovanú výšku peňažného zadosťučinenia nesmie prekročiť. Pri nároku na poskytnutie zadosťučinenia vo finančnej podobe je teda potrebné, aby žalobca v žalobe výšku takto požadovaného zadosťučinenia uviedol. Primeranosť výšky peňažného zadosťučinenia musí byť posudzovaná tak z objektívneho, ako i zo subjektívneho hľadiska. Objektívnymi kritériami v predmetnom prípade sú najmä závažnosť a intenzita nekalosúťažného konania, ktorú žalobkyňa preukázala inzerciou žalovaného v časopise Trnavsko, dosah tohto konania, teda akú veľkú oblasť trhu zasiahlo, v danom prípade celý Trnavský kraj, hodnota goodwillu poškodeného, ktoré bolo žalovanému ako bývalému zamestnancovi žalobkyne známe, ako i vplyv na úroveň obratu poškodeného subjektu, ktorý žalobkyňa preukázala odpisom peňažných denníkov a knihami faktúr. Medzi určovacie znaky subjektívnej povahy odvolací súd zaradil okolnosť, či ten, kto sa nekalosúťažného konania dopustil, si bol tohto konania vedomý, čo sa v prípade žalovaného nedá vylúčiť, nakoľko si svoje podnikateľské meno sám zvolil a toto nápadne podobné obchodnému menu žalobkyne s tým istým predmetom činnosti i reklamne prezentoval. Ďalej sa skúma motív tohto konania, ktorým bolo v danom prípade prítiahnutie zákazníkov a dosiahnutie zisku a to v čase, kedy pôvodný majiteľ živnostenského oprávnenia a prevádzkovateľ živnosti žalobkyne zomrel. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že výška primeraného peňažného zadosťučinenia je primeraná k miere a intenzite zásahu do práva žalobkyne.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 151 ods.1 O. s. p. . V spore úspešnej žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 15. 06. 2015.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný, argumentujúc procesnou vadou konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O. s. p..

Vo vzťahu k procesnej vade konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. žalovaný tvrdí, že súd prvého stupňa, ako aj súd odvolací v rozpore s § 157 ods. 2 O. s. p. nedostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia, v dôsledku ktorej skutočnosti sú tieto nepreskúmateľné, odnímajúce mu možnosť konať pred súdom. Súdu prvého stupňa vo vzťahu k jeho záveru o tom, že žalobkyňa v prípade nemajetkovej ujmy preukázala relevantné skutočnosti na priznanie nároku, vytkol, že neodôvodnil, na základe akých relevantných skutočností vznikol nárok na vysoké zadosťučinenie, rovnako nepoukázal na dôkazy, ktoré by tieto skutočnosti osvedčili. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu žalovanému nie je zrejmé, akým spôsobom mal súd za preukázané a ako dospel k záveru, že žalovaný zneužil, resp. konal s úmyslom zneužiť úmrtie a s tým spojenú ťaživú osobnú situáciu žalobkyne, resp. akým spôsobom došlo k oslabeniu konkurencieschopnosti žalobkyne v podnikateľskej sfére a na základe akých dôkazov a úvah dospel súd prvého stupňa k takýmto záverom, tvrdiac, že v súdnom spise sa nenachádza jediný dôkaz, ktorý by tieto tvrdenia súdu potvrdzoval.

Žalovaný prvostupňovému súdu vytýka aj to, že z odôvodnenia jeho rozhodnutia nie je zrejmé ani to, akým spôsobom sa vysporiadal s jeho námietkou vznesenou na pojednávaní konanom na Krajskom súde v Bratislave dňa 16. 01. 2013 spočívajúcou v tvrdení, že zníženie obratu žalobkyne mohlo byť spôsobené aj inými skutočnosťami, najmä tým, že žalobkyňa si v mesiaci september 2014 (t. j. v období, z ktorého pochádzajú ňou predložené peňažné denníky a kniha faktúr, ktoré žalobkyňa označila

ako dôkazy na preukázanie rozsahu jej ujmy) založila spoločnosť s ručením obmedzeným (RELING TRNAVA, s. r. o.) s obdobným predmetom podnikania, ako mala žalobkyňa ako vykonávateľka živnostenského podnikania po svojom manželovi. Napriek tomu, že žalobkyňa peňažný denník a knihu faktúr predložila ako jediný dôkaz za účelom preukázania dopadu konania žalovaného, pričom žalovaný tento jej jediný dôkaz spochybnil, súd prvého stupňa sa tejto jeho námietke nevenoval, v dôsledku čoho žalovanému nie je zrejmé či a akým spôsobom túto námietku súd prvého stupňa pri rozhodovaní zohľadnil.

Odvolaciemu súdu žalovaný vytkol, že napriek nepreskúmateľnosti rozsudku prvostupňového súdu tento nezrušil, ale naopak ho potvrdil. Navyiac je rozsudok odvolacieho súdu podľa názoru žalovaného vnútorne rozporný, nakoľko na jednej strane sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, ktorý výšku primeraného zadosťučinenia odvodzoval od rozsahu a intenzity nekalosúťažného konania v pomere k zníženému obratu žalobkyne, na strane druhej však zastal názor, že pre priznanie nároku preukázanie výšky poklesu tržieb nie je rozhodujúce, nakoľko pokles tržieb nie je rozhodujúci pre priznanie výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

Žalovanému nie je ďalej zrejmé, ako mohol odvolací súd potvrdiť prvostupňový rozsudok, keď v ňom absentujú objektívne a subjektívne dôvody vymenované odvolacím súdom, na základe ktorých je potrebné posudzovať primeranosť výšky primeraného zadosťučinenia. Žalovaný odvolaciemu súdu tiež vytkol, že ani svoje doplňujúce dôvody neodôvodnil dostatočne, nakoľko neuviedol, na základe čoho posúdil niektoré podmienky pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia, konkrétne hodnotu goodwillu poškodeného, vedomosť žalovaného o nekalosúťažnom konaní a motív jeho konania, ktorým má byť pritiahnutie zákazníkov a dosiahnutie zisku v čase, kedy pôvodný majiteľ živnostenského oprávnenia a prevádzkovateľ živnosti zomrel. Odvolaciemu súdu ďalej vytkol, že sa nevysporiadal so zásadnými námietkami žalovaného spočívajúcimi v jeho tvrdení o tom, že žalobkyňa v skúmanom období založila iný podnikateľský subjekt s obdobným predmetom podnikania, ktorá skutočnosť zjavne mohla mať vplyv na výšku obratu žalobkyne, a teda na jeden z faktorov, ktoré odvolací súd považuje za rozhodujúce pri posúdení primeranosti zadosťučinenia.

V ďalšom žalovaný vo veci konajúcim súdom vytkol, že nedostatočne zistili skutkový stav veci, ktorá skutočnosť zakladá inú vadu konania, ktorú skutočnosť odvolaciemu súdu vytkol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v uznesení sp. zn. 4Obdo/6/2001.

Poukázaním na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3Cmo/684/1995 súdom vytkol, že vôbec neskúmali hodnotu obchodného mena alebo goodwillu, na poškodenie ktorého sa žalobkyňa odvolávala, ako ani úroveň obrátov žalovaného, hoci tieto skutočnosti sú z hľadiska posúdenia zásadné, a to s ohľadom na fakt, že ak sa žalobkyňa domáhala zadosťučinenia za zásah do jej obchodného mena, je určenie hodnoty samotného obchodného mena esenciálne na posúdenie, či je požadované zadosťučinenie primerané jeho hodnote. Poukázaním na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Obo/1568/2006 žalovaný vyslovil, že je potrebné prihliadnuť aj na to, či nebude priznanie požadovaného zadosťučinenia pôsobiť na porušovateľa likvidačne, resp. či jeho priznanie neprimerane neprevýši akúkoľvek výhodu, ktorú mohol porušovateľ nekalosúťažným konaním dosiahnuť. Tým, že v rozhodnutiach oboch vo veci konajúcich súdov absentujú informácie, ktoré by zvolenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňovali, sú tieto podľa názoru žalovaného svojvoľné, a teda zjavne arbitrárne.

Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Súčasne požiadal o odloženie vykonateľnosti rozsudkov obidvoch súdov nižšieho stupňa. Žalovaný si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za dovolanie vo výške 995,50 eur a trov právneho zastúpenia v sume 788,95 eur vrátane DPH, spolu 1.784,45 eur.

K dovolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.; poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení po 1. januári 2015) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), preskúmal právoplatný rozsudok prvostupňového súdu v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Žalovaný (v ďalšom tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní namietol nedostatočné odôvodnenie vydaných súdnych rozhodnutí, zakladajúce procesnú vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosť konať pred súdom, podľa § 237 písm. f/ O. s. p.. Vo veci konajúcemu súdu prvého stupňa vytkol, že určil výšku primeraného zadost'učinenia bez toho, aby uviedol, ktoré skutočnosti považoval pre určenie jej výšky za relevantné, súčasne bez toho, aby poukázal na dôkazy, ktoré by tieto skutočnosti preukazovali, pričom tieto nedostatky neodstránil ani súd odvolací.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania v jeho súčasnom štádiu je zaplatenie sumy 16.596,96 eur titulom primeraného zadost'učinenia podľa § 53 ObchZ pre nekalosúťažné konanie žalovaného spočívajúce v neoprávnenom používaní dodatku obchodného mena.

Právo na odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Toto právo bezpochyby neznamena povinnosť súdu zaoberať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia všetkými skutočnosťami, tvrdenými účastníkmi konania, musí však spĺňať limity zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. a účastníkovi musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky vznesené účastníkmi v priebehu konania.

Po oboznámení sa s vo veci vydanými rozhodnutiami, ako aj konaním, ktoré ich vydaniu predchádzalo, je nutné súhlasiť s dovolateľom, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ani rozsudok súdu prvého stupňa zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia nezodpovedá.

Vo všeobecnosti je nutné, aby súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 O. s. p.). V sporovom konaní, ktoré je ovládané zásadou dispozičnou a princípom kontradiktórnosti, súd spravidla vykoná dôkazy navrhované účastníkmi. Nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov síce ako odňatie práva konať pred súdom kvalifikovať nemožno, avšak len za predpokladu, že súd na procesné úkony účastníka konania reaguje primeraným, zrozumiteľným spôsobom, v súlade s platným procesným poriadkom a nevykonanie dôkazov odôvodní ústavne akceptovateľným spôsobom.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom zo dňa 16. 01. 2013 vyplýva, že právny zástupca žalovaného poukázal na to, že krátko po úmrtí manžela žalobkyne vznikla spoločnosť Reling s. r. o. Trnava, vykonávajúca aktivity totožné s činnosťou žalobkyne. Poukázal na dvojínštančnosť súdneho konania a skutočnosť, že dokazovanie v uvedenom smere by presiahlo rozsah odvolacieho konania, navrhol preto pre potreby ďalšieho dokazovania rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti (týkajúcej sa zaplatenia 16.596,96 eur titulom primeraného zadost'učinenia) zrušiť a vec mu v tejto časti vrátiť na ďalšie konanie. Po tom, ako Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením č. k. 3Cob/146/2012-216 zo dňa 16. 01. 2013 rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 32CbPv/3/2005-100 zo dňa 27. 03. 2007 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu, tento sa v ďalšom konaní uvedenou námietkou žalovaného nezaoberal, ani nevysvetlil, prečo tak neurobil. Rovnako nevyhodnotil námietku žalovaného týkajúcu sa peňažných denníkov a knihy faktúr, ktorými žalobkyňa

preukazovala dopad konania žalovaného premietnutý do poklesu jej tržieb.

Rovnako sa dovolací súd stotožňuje s námietkou žalovaného spočívajúcou v tvrdení o rozpore medzi rozsudkami oboch súdov nižších stupňov, poukazujúc na skutočnosť, že odvolací súd v odôvodnení rozsudku síce vyslovil stotožnenie sa so závermi súdu prvého stupňa, ktorý na str. 9 rozsudku odvodzoval výšku primeraného zadosťučinenia v peniazoch od rozsahu a intenzity nekalosúťažného konania v pomere k zníženému obratu žalobkyne, vzápätí však zastal názor, že v danom prípade nie je rozhodujúce pre priznanie nároku preukázanie výšky poklesu tržieb, nakoľko pokles tržieb nie je rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia.

Vo vzťahu k doplňujúcim dôvodom odvolacieho súdu ohľadne objektívnych a subjektívnych kritérií, na základe ktorých je potrebné posudzovať primeranosť výšky peňažného zadosťučinenia, je nutné súhlasiť so žalovaným, že ani tieto odvolací súd neodôvodnil dostatočne, keď poukazujúc na peňažné denníky a knihu faktúr sa nevysporiadali s vyššie spomenutou námietkou žalovaného týkajúcou sa zníženia obratu žalobkyne, nie je tiež zrejmé, čím mal preukázaný žalobkyňou tvrdý motív konania žalovaného v podobe pritiahnutia zákazníkov a dosiahnutia obratu.

So zreteľom na nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý nedostatok neodstránil ani súd odvolací, dovolací súd preto uznal opodstatnenosť dovolania žalovaného spočívajúce v tvrdení o absencii zákonných náležitostí odôvodnenia súdnych rozhodnutí, majúcich za následok procesnú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.. Dovolací súd zdôrazňuje, že aj keď platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, musí odôvodnenie súdneho rozhodnutia (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu) vyznieť presvedčivo a musí byť taktiež logicky vyargumentované dôkazmi, týkajúcimi sa zisteného skutkového stavu. Pokiaľ tomu tak nie je, je súdne rozhodnutie v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. a z neho vyplývajúcej požiadavky preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí.

Ďalšiu, žalovaným namietanú inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), spočívajúcu v nedostatočnom zistení skutkového stavu veci, dovolací súd vzhliada vo vzťahu k otázke skúmania hodnoty obchodného mena, ktorého určenie je podstatné pre posúdenie, či žalobkyňou požadované (a súdom určené) zadosťučinenie je primerané jeho hodnote. Súd, a to ani prvostupňový, ani súd odvolací, sa rovnako nevysporiadali s otázkou majúcou zásadný význam pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, a to, či zadosťučinenie v priznanej výške neprimerane neprevýši výhodu, ktorú mohol porušovateľ nekalosúťažným konaním dosiahnuť, a teda či zadosťučinenie v priznanej výške nebude mať pre neho likvidačný charakter.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností dovolací súd podľa § 243i ods. 2 O. s. p., v spojení s § 243b ods. 2 veta prvá, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou, § 243b ods. 3 veta druhá O. s. p., rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní, v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243d ods. 1 veta druhá O. s. p.), sa prvostupňový súd vysporiada s vytknutými vadami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p.. V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.